

Manuscrise – note biobibliografice de P.V. Haneș

Cursurile lui Ovid Densusianu sunt caracterizate de G. Călinescu drept „întâia organizare documentată și cu criterii strict artistice de istorie literară modernă”, iar lucrările elevului său, P.V. Haneș, le consideră „valoroase” (G. Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Minerva, 1986, p. 683).

În epocă, lucrările lui P.V. Haneș au fost apreciate însă diferit. În 1910, la apariția *Studiilor de literatură română*, la rubrica „Dări de seamă” din revista „Luceafărul”, Il. Chendi consemna: „Genul acestor lecțiuni nu se poate defini, neavând un caracter pur filologic, sau un altul pur literar. E ceva hibrid în ele, d-l Haneș fiind un tip intermediar între «gramătic» și istoric literar. Probe de hărnicie ne dă d-l Haneș, de sigur. Notițele și extrasele d-sale își au ele interesul lor. Dar pentru a le încheaga pe acestea în capitole rotunzite, se cere între altele și o seamă de talent literar în expunere și un spirit oarecare de sinteză și aceste însușiri lipsesc deabinele d-lui Haneș” („Luceafărul”, nr. 15-16 din 1-16 august 1910).

La apariția *Studiilor literare*, „Universul literar” scrie: „Neobosit cercetător al trecutului nostru literar, d. Petre V. Haneș ne dă în acest volum interesante pagini despre Basarabeanul Al. Mateevici, Kogălniceanu, Bolintineanu, Ion Ghica și Asachi. (...) Prin lămuririle și bogăția informativă a acestor studii, d. Petre V. Haneș a făcut un real serviciu istoriei” („Universul literar”, nr. 20 din 17 mai 1925).

În 1920, P.V. Haneș își publica teza de doctor *Un călător englez despre români. O scriere englezească despre Principatele Române, tradusă în românește de Constantin Goleșcu* (din comisia examinatoare făcuseră parte C. Dumitrescu-Iași – președinte, I. Bianu, Ov. Densusianu, M. Dragomirescu, D. Onciul – membri). Despre *Un călător englez despre români*, scria Const. Gerota la puțin timp după apariția lucrării: „Oare merită atâta muncă o traducere scrisă pe vremea lui Goleșcu de el sau de altul din preajma lui, atâta trudă, când atâtea probleme culturale și literare își așteaptă deslegarea la oameni de competența D-lui Haneș? Când n'avem o monografie, când avem atâta de lămurit și studiat în domeniul sărac al istoriei literare să ne istovim căutarea paternității unei traduceri?” Necesitatea lucrării era pusă la îndoială în situația în care, argumenta Const. Gerota, „n'avem studii literare despre Eminescu, Alexandri, Cerna, Goga, Hasdeu etc. etc. n'avem studii critice asupra poesiei populare, în mod mai academic, n'avem studii istorico-culturale ce ar arunca raze revelatoare în besna trecutului” („Sburătorul. Revistă literară și artistică”, nr. 28 din 20 noiembrie 1920).

În 1924, avea să apară prima ediție a *Istoriei literaturii românești*, care cuprinde literatură populară, literatura cultă de la Miron Costin la Alexei Mateevici, cei din urmă

prozatori, oratorii secolului XIX. Lui Eminescu, B.P. Haneș îi dedică un capitol aparte, în care, după o sumară notă biografică, îi situează opera în contextul istoric („După beatitudinea generală în care se complăcea generația dela 1870-80 pe urma succeselor noastre politice, ca desnodământ al unor lupte de o jumătate de veac, după lumină, fericirea și gloria cântată de Bolintineanu și Alecsandri spiritul public s’a întors brusc spre nemulțumire și răsvrătire, spre scepticism și pesimism. Eminescu a apărut.”) și îl raportează la noua generație: „A avut sensibilitatea puternică și a vibrat de aspirațiunile noi, a avut talentul superior să le exprime și să le potențeze artistic și a ajuns idolul unei noi generații”. Și tot cu referire la Eminescu, P.V. Haneș noutatea formei, căreia i „se adaugă și îndrăzneala concepțiunii” (P.V. Haneș, *Istoria literaturii românești*, citat după: ediția a III-a, București, Editura autorului, f.a., p. 253).

Manuscrise – note biobibliografice – ale lui B. P. Haneș se păstrează astăzi în Fondul Documentar Ipotești.

Ala Sainenco,
Memorialul Ipotești

1) Versul ¹⁸⁰ „Din Imperat & Puletar a fost publicat în revista Contemporanul (an. III nr. din sept. 1873) sub forma scurta. Peșorul loc de face teint de unitat.

2) Sub aceeași formă în W. Popovicius (M. Eminescu, Poezii tipărite în Lingua viehi I, ed. critice republicate de Popovicius, Buc 1939, p. 64.

3) Ace e de și în ms., republicat în ed. de Popovicius (cit. în an. III), p. 353 (textul original de fac-simil).

P. Haneș, M.S.
Alon Pund, Via angra noti... , Cernăuți 1889

Epice prese de teatru
pentru trapeze ambulante.

9.
în traciumi teatrale (inslerer)
1. în trape de teatru de tipu de Teatru
2. " Pascale de tipu de Teatru
3. " de tipu de Teatru

I

Notații clarificatoare asupra versului 120 din poemul eminescian *Împărat și proletar*.

„1. Versul 120 din *Împărat și proletar* a fost publicat în revista Contemporanul (an III n.r. din 1 Sept. 1883) sub forma aceasta:

Poporul loc îi face tăcut și umilit

2. Sub aceeași formă în ed. Perpessicius (M. Eminescu, Poezii tipărite în timpul vieții I, ed. critică îngrijită de Perpessicius, Buc. 1939, p. 61.

3. Așa e și în ms., reprodus în ediția Perpessicius (citată aci mai sus), p. 353 (ultimul vers din facsimile).”

II

Notație succintă bio-bibliografică.

„M.E.

I. Sbiera, Aron Pumnul, [indescifrabil] asupra vieții., Cernăuți 1889”

III

Notație succintă referitoare la biografia lui Mihai Eminescu.

„Copie piese de teatru pentru trupele ambulante.”

IV

Notații despre activitatea de sufleur în trupele teatrale a lui Mihai Eminescu.

„În turneuri teatrale: (sufleur)

1. Cu trupa Ștefania Tardini-Vlădicescu

2. Cu trupa Pascali Cu 60 de lei pe zi

3. Cu trupa Iorgu Caragiale”

Texte transcrise de Mihaela Anițului,
Memorialul Ipotești